

MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Právní gramotnost

Obsah

- Základy práva
  - Právní vztah
  - Subjekty právních vztahů
  - Objekty právních vztahů
- Základy ústavního systému ČR
  - Základy ústavního systému ČR
  - Základní práva a svobody
  - Právní služby v ČR
- Vybrané otázky z občanského práva, pracovního práva, obchodního práva
  - Rodičovská odpovědnost a společně jmění manželů
  - Pracovní vztahy: pracovní poměr, práva a povinnosti účastníků
  - Právní podmínky podnikání, obchodní rejstřík
  - Obchodní smlouvy
- Systém práva
  - Právo mezinárodní, evropské a vnitrostátní
  - Základy evropského práva
- Závěr a užitečné rady

Základy práva

- Společnost je složitý mechanismus, v němž je chování lidí upraveno celou řadou sociálních norem a pravidel. Mezi tyto základní normy a pravidla patří systém práva.
- **Právo je souhrn pravidel chování**, kterými se řídí lidské spoložití a které jsou uznávané nebo přímo stanovené státem.
  - V případě nedodržování práva ho stát mocensky vynucuje.
  - Ve svém souhrnu všechny platné právní normy tvoří právní řád daného státu.
- K **základním prvkům práva** patří: oprávnění, právní norma, právní povinnosti, právní odpovědnost, právní vztahy.
- **Právní vztahy jsou společenské vztahy**, které **vznikají mezi lidmi** a které jsou **upraveny určitou právní normou**, která subjektům těchto vztahů, nastanou-li jisté okolnosti, **ukládá povinnost**, aby se určitým způsobem chovaly a **stanoví právní odpovědnost**, dojde-li k porušení stanoveného způsobu chování. Existují, jestliže
  - je dána právní norma, která určuje rozsah oprávnění a povinnost subjektů právního vztahu
  - jestliže existují opravně významné okolnosti, s nimiž právo spojuje vznik, změnu nebo zánik právního vztahu (tzn. právní skutečnosti).

Základy práva

- **Subjekty právních vztahů jsou lidé.**
- fyzické osoby - občany
- právnické osoby - organizace, společnosti
- stát a statní organy
- U subjektů právních vztahů se rozlišuje **způsobilost k právům a povinnostem, způsobilost k právním úkonům, způsobilost k protiprávním jednáním.**
- **Objekty právních vztahů jsou to, k čemu směřuji vzájemná práva a povinnosti subjektu právního vztahu a může jít o povinnost něco:**
- dat (např. podle kupní smlouvy dá prodávající kupujícímu věc a ten mu předá peníze)
- konat (např. dle pracovní smlouvy je pracovník povinen konat práce)
- něco se zdržet (např. organizace nesmí určit nástup pracovníka na dovolenou, když je nemocen)
- něco strpět (např. organizace musí strpět nepřítomnost pracovnice v práci v době, kdy je na mateřské dovolené)
- Chování subjektů může mít svůj vlastní objekt, např. **věci, práva, nehmotné statky.**

Základy ústavního systému ČR

- **Základem právního řádu demokratického státu je ústavní pořádek, který upravuje hlavní instituty státního zřízení a základní práva občanů, popř. fyzických osob.**
- Jsou-li tyto zásady narušeny, může to mít nedozírné následky pro celou společnost.
- Tyto zásady, stejně jako ochrana lidských práv spadají do oblasti ústavního práva.
- **Ústavní právo je soubor právních norem upravujících nejdůležitější právní vztahy ve státě, zejména základní práva a svobody občanů, uspořádání státu a rozdělení státní moci a její výkon.**
- **Je zakotveno v Ústavě ČR, Listina základních práva a svobod a dalších ústavních zákonech.**
- **Základní práva a svobody občanů jsou práva, která principiálně charakterizují postavení občana a dalších fyzických osob ČR ve společnosti a vytvářejí tak základní právní rámec jeho práva svobod.**
- **Právní služby předpokládají poskytnutí subjektům právních vztahů odborné pomoci při řešení jak všeobecných tak i úzce specializovaných právních problémů.**

Základy ústavního systému ČR

- Základem právního řádu demokratického státu je ústavní pořádek, prvotním pramenem kterého je Ústava.
- Ústava je nejvyšší zákon ČR
- mezi její primární principy je v Ústavě vyjádřen princip rovnosti občanů před zákonem a princip legality při výkonu státní moci, tj. přesné vymezení pravomocí orgánů státní správy a postupů a prostředků, kterými se při výkonu státní správy musí řídit.
- k její změně nebo doplnění může dojít jen ústavním zákonem.
- všechny ostatní právní normy nižší právní síly, tedy zákony, zákonná opatření, vládní nařízení a vyhlášky ministerstev či orgánů samosprávy, nesmějí být s Ústav v rozporu.
- Součástí ústavního pořádku ČR je i **Listina základních práv a svobod**
- vymezuje chráněné sféry života soukromých osob, do nichž veřejná moc nesmí zasáhnout vůbec, nebo smí zasáhnout pouze za zpřísněných podmínek. Mezi tyto oblasti patří základní lidská práva a svobody, politická práva, hospodářská, sociální a kulturní práva, práva národnostních a etnických menšin, práva na soudní a jinou právní ochranu.

Základy ústavního systému ČR

- **Základní práva a svobody občanů jsou práva, která principiálně charakterizují postavení občana a dalších fyzických osob ČR ve společnosti a vytvářejí tak základní právní rámec jeho práva svobod:**
  - ❑ právo na život
  - ❑ nedotknutelnost osoby a jejího soukromí
  - ❑ osobní svobody
  - ❑ ochrana proti nuceným pracím a službám
  - ❑ nedotknutelnost vlastnictví
- **Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné a jsou zaručeny všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení.**
- **Nositeli základních práv jsou především lidé.**
- **Jsou chráněna jak vnitrostátními, tak mezinárodními kontrolními mechanismy.**

Základy ústavního systému ČR

- **Právní služby v ČR - poskytnutí** subjektům právních vztahů **odborné pomoci** při řešení jak všeobecných tak i úzce specializovaných **právních problémů**. Osoby, které poskytují právní službu v ČR:
  - ❑ **Advokát** - právnicky kvalifikovaná fyzická osoba, která má oprávnění poskytovat právní rady, právní poučení a může též obhajovat zájmy jiných osob před soudem či před jinými orgány, a to za úplatu.
  - ❑ **Notář** - právnicky kvalifikovaná fyzická osoba, která má oprávnění poskytovat právní službu, jejímž posláním je zejména předcházení sporům. Mimo jiné úkolem notáře je sepisovat veřejné listiny o právních úkonech a osvědčovat právně významné skutečnosti a prohlášení.
  - ❑ **Daňový poradce** - právnicky kvalifikovaná fyzická osoba, která má oprávnění poskytovat daňové poradenství a finanční poradenství ve věcech daní, odvodů a poplatků a jejich podobných plateb jakož i finančních a účetních operací, které s daněmi a financování podnikání a občanských potřeb souvisejí.
  - ❑ **Soudní exekutor** - fyzická osoba, kterou stát pověřil exekutorským úřadem provádět exekuce na základě pověření soudu. Dále provádí dražby, autorizovanou konverzi dokumentů, zjišťuje a spravuje majetek v trestním řízení a doručuje písemnosti soudu.
- **Užitečné odkazy:** <http://poradna-prava.cz/>

Vybrané otázky z rodinného práva

- Společné jmění manželů a rodičovská zodpovědnost spadají do okruhu rodinného práva.
- Rodinné právo je samostatné odvětví právního řádu ČR, je tvořeno normami, které upravují otázky manželství, vztahy mezi rodiči a dětmi a vztahy vznikající při náhradní rodinné péči.
- Hlavní pramen rodinného práva je **Zákon o rodině**.
- **Společné jmění manželů:**
  - může vzniknout výlučně jen mezi manželi.
  - vzniká ze zákona nabytím věci oběma manželi nebo jedním z nich po uzavření manželství.
  - předmětem společného jmění je vše, co obecně může být předmětem vlastnictví a co bylo nabyto za trvání manželství, byť i jenom jedním z manželů
  - ve zcela převažující míře zaniká současně se zánikem manželství (rozvodem, smrtí).
  - zaniklé společné jmění lze vypořádat především dohodou bývalých manželů.
- **Rodičovská odpovědnost** je souhrn práv a povinností při péči o nezletilé dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, při zastupování nezletilého dítěte, při správě jeho jmění.

Vybrané otázky z rodinného práva

■ Rodičovská odpovědnost (pokr.):

- ❑ dítě, které žije ve společné domácnosti s rodiči, je povinno podle svých schopností jim pomáhat.
- ❑ děti mají společné příjmení rodičů nebo příjmení jednoho z nich, určené dohodou při uzavření manželství.
- ❑ rodičovské zodpovědnosti se nelze vzdát, k jejímu zániku, za života rodičů, může dojít pouze na základě rozhodnutí soudu.

■ Změny podle nového občanského zákoníku:

- ❑ jeden z manželů nemůže rodinu vystěhovat z bytu - ten z manželů, v jehož bytě rodina bydlí, totiž nemůže rodinu vystěhovat bez nahrazení bydlení.
- ❑ v první řadě musí být dohoda - se klade větší důraz na vzájemnou domluvu manželů, ať již ohledně majetku, bydlení, či způsobu života.
- ❑ výdělek ze společného jmění spadá pod společné jmění - součástí společného jmění je též zisky z majetku, který spadá pod společné jmění.
- ❑ pokud jeden z bývalých manželů zatajuje příjmy, může mu vypočítat alimenty z 85 tisíc - neprokáže-li rodič soudu řádně své příjmy, vypočte se mu výživné z 25násobku životního minima.
- ❑ podání společného návrhu u soudu k rozvodu.

- **Užitečné odkazy:** http://finance.idnes.cz/novy-obcansky-zakonik-v-rodine-a-manzelstvi-fzs-/viteze.aspx?c=A140103_2017673_viteze_zuk

Vybrané otázky z pracovního práva

- Pracovní vztahy tvoří náplň pracovního práva.
- Pracovní právo je souhrn právních norem upravujících pracovněprávní vztahy a vztahy s výkonem práce související. Jde tedy především o vztahy z pracovního poměru, a taky o práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů.
- Pracovní poměr:
  - obvykle vzniká pracovní smlouvou mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.
  - jeho obsahem je právo zaměstnavatele dávat zaměstnanci příkazy k práci a pokyny k plnění úkolů a povinnost platit mzdu za vykonanou práci, na druhé straně pak právo zaměstnance na mzdu a povinnost osobně konat uloženou práci.
  - pracovní poměry jsou různé: podle délky trvání - na dobu určitou nebo na dobu neurčitou; podle vzájemného vztahu více pracovních poměrů jednoho zaměstnance - hlavní a vedlejší, příp. Souběžné.
  - jsou tři způsoby vzniku pracovního poměru - smlouvy, jmenováním nebo volbou
  - může skončit dohodou, výpovědí, okamžitým zrušením, zrušením ve zkušební době, uplynutím sjednané doby a smrtí zaměstnance či zánikem zaměstnavatele.
- **Zkušební doba** může být sjednána **výlučně písemně** (ústní dohoda o zkušební době je neplatná!), a to na dobu nejvýše tří měsíců a po vzniku pracovního poměru samostatně sjednána (tedy mimo pracovní smlouvu) už být nemůže.

Vybrané otázky z pracovního práva

- Zákoník práce stanovuje zaměstnavatelům a zaměstnancům stovky práv a povinností.
- **Povinnosti zaměstnavatele, např.:**
  - musí seznamovat zaměstnance s kolektivní smlouvou a vnitřními předpisy
  - musí poskytovat zaměstnanci informace v pracovněprávních vztazích a zajišťovat projednání s ním
  - nesmí zaměstnanci za porušení povinností vyplývajících mu z pracovněprávního vztahu ukládat peněžní postihy ani je od něho požadovat; to se nevztahuje na škodu, za kterou zaměstnanec odpovídá
- **Povinnosti zaměstnance, např. :**
  - zaměstnanec musí účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem zaměřených na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
  - podrobit se preventivním prohlídkám, vyšetřením nebo očkováním stanoveným zvláštními právními předpisy
  - dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky
  - nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště
- **Užitečné odkazy:** <http://finance.idnes.cz/pracovni-poradna-0e1-/podnikani.aspx?klic=12004&r=podnikani>

Vybrané otázky z občanského práva a obchodního práva (podnikání)

- **Podnikání je činnost, kterou vykonává podnikatel soustavně, samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku.**
- **Základní druhy podnikání:**
- **Živnostenské podnikání** - podnikání za podmínek stanovených živnostenským zákonem. některé druhy podnikání nelze nazvat živností (např. činnost lékařů, lékárníků, advokátů, auditorů, daňových poradců). Podmínky provozování živnosti: dosažení věku 18 let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, odborná nebo jiná způsobilost, oprávnění zahraniční osoby podnikat na území České republiky vzniká ke dni zápisu této osoby do obchodního rejstříku.
- **Neživnostenské podnikání** - činnosti, k jejichž provádění je třeba splnit podmínky stanovené v řadě právních předpisů, které vznik podnikatelského oprávnění váží na povolení, oprávnění, registraci apod. orgánů nebo organizací v nich uvedených, přičemž každá z těchto činností se řídí samostatným právním předpisem.
- **Základní druhy neživnostenského podnikání:**
- **Akciová společnost** - právnická osoba, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Jedna akcie může být ve vlastnictví jedné nebo více osob. Základní kapitál akciové společnosti musí činit alespoň 2 mil. Kč.

Vybrané otázky z občanského práva a obchodního práva (podnikání)

- ❑ **Akciová společnost (pokr.):** při založení akciové společnosti se zřídí představenstvo a dozorčí rada, členem kterých může být pouze fyzická osoba ve věku od 18 let, plně způsobilá k právním úkonům a bezúhonná.
- ❑ **Společnosti s ručením omezeným** - základní kapitál podle nového občanského zákoníku bude činit (dřív bylo alespoň 200.000 Kč). Společnost může být založena jednou osobou, avšak společnost s jediným společníkem nemůže být jediným společníkem ve společnosti s.r.o. Společnost může mít nejvíce 50 společníků. Statutárním orgánem s.r.o. je jeden nebo více jednatelů, které jmenuje a odvolává valná hromada. Dalším orgánem je dozorčí rada, její zřízení však na rozdíl od akciové společnosti není povinné.
- ❑ **Veřejná obchodní společnost** - je tvořena jednou nebo více osobami, které podnikají pod společným obchodním jménem.
- ❑ **Komanditní společnost** - je založena jednou nebo více osobami, které odpovídají do výše nesplaceného podílu, tzv. "komanditisté" a jedním nebo vícími společníky, kteří odpovídají celým svým majetkem - "komplementáři".
- ❑ **Družstvo** - slouží převážně k zajištění potřeb svých členů. Základní kapitál družstva činí alespoň 50.000 Kč. Za závazky odpovídá družstvo celým svým majetkem, členové družstva za závazky družstva však neodpovídají.
- **Užitečné odkazy:** <http://wiki.idnes.cz/podnikani-c7w-/obcansky-zakonik.aspx?klic=448171>

Vybrané otázky z občanského práva a obchodního práva (podnikání)

- **Obchodní rejstřík - veřejný seznam**, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje o podnikatelích, jako je např. firma, sídlo, předmět podnikání nebo společníci.
- **Výpis z obchodního rejstříku** podává informace o konkrétních subjektech zapsaných v obchodním rejstříku. Obsahuje například název společnosti, její sídlo, předmět podnikání, právní formu, identifikační číslo nebo identifikaci statutárních orgánů.
- **Obsahuje sbírku listin**, která obsahuje důležité listiny týkající se jednotlivých subjektů (např. zakladatelskou listinu společnosti/společenskou smlouvu, účetní závěrky, podpisové vzory statutárních orgánů atd.).
- **Návrh na výmaz z obchodního rejstříku** se podává při ukončení podnikatelské činnosti. Výmazem zaniká subjekt zapsaný v obchodním rejstříku.
- **Užitečné odkazy:**
<http://www.obchodnirejstrik.cz/http://www.sagit.cz/pages/prehlrub.asp?cd=87&typ=r>

Vybrané otázky z občanského práva a obchodního práva (obchodní smlouvy)

- **Obchodní smlouva** - představuje nejčastější důvod vzniku obchodních závazkových vztahů.
- Svou podstatou je smlouva shodným projevem vůle osob, které ji uzavírají. Jejím předmětem je určitý, ve smlouvě vymezený
  - převod věcí z jedné smluvní strany na druhou,
  - provedení činností jednou smluvní stranou pro druhou,
  - poskytnutí jiného určitého plnění
- Obchodní smlouvy, které jsou většinou úplatné, se skládají ze dvou, popř. více jednostranných právních úkonů, vzájemně adresovaných a obsahově shodných.
- **Obecná právní úprava postupu uzavírání smluv** je upravena v občanském zákoníku, však **specifika uzavírání obchodních smluv** spadá do obchodního zákoníku.
- Ve všeobecném rozumění smlouva představuje dvoustranný právní úkon - je tedy třeba, a by některá ze stran učinila návrh na uzavření smlouvy a druhá strana tuto nabídku (v praxi označovanou mnohdy jako objednávku) přijala (akceptovala).
- Smluvní vztahy se mohou v průběhu svého trvání změnit, aniž dojde k jejich zániku. Změna se může týkat:
  - obsahu (tj. rozsahu vzájemných práv a povinností stran) - může dojít na základě dohody stran
  - subjektů závazkového vztahu - dochází v případě postoupení pohledávky, převzetí závazku (dluhu), přistoupení k závazku, poukázky.

Vybrané otázky z občanského práva a obchodního práva (obchodní smlouvy)

- Obsahem závazkového právního vztahu je vždy povinnost zavázaného splnit oprávněnému z tohoto vztahu právní povinnost:
- pokud dlužník nesplní svůj závazek včas a řádně, má věřitel jedinou možnost, a to obrátit se na veřejnou moc s žádostí o ochranu, přičemž veřejnoprávním prostředkem ochrany věřitele je uplatnění jeho nároku na uspokojení pohledávky žalobou u soudu.
- právní úprava ale poskytuje věřitelům proti dlužníkům další prostředky ochrany - zajištění závazků.
- **Závazkový vztah zaniká** v důsledku určité právní skutečnosti, s níž právo spojuje zánik závazku. Tato právní skutečnost může vyplývat: ze zákona, ze smlouvy uzavřené smluvními stranami, z rozhodnutí příslušného orgánu, např. soudu.
- **Splnění představuje nejčastější způsob zániku závazků.**
- V případě **nesplnění závazků** odrazí jako negativní důsledek v majetkové sféře oprávněného subjektu - **majetkové odpovědnosti a nemajetkové odpovědnosti.**
- V praxi se lze nejčastěji setkat s těmito typy obchodních smluv: kupní smlouva, nájemní smlouva , pojistná smlouva , příkazní smlouva , zprostředkovatelská smlouva , smlouva o dílo, smlouva o úschově , přepravní smlouva

System práva

- Soubor právních norem tvoří právní systém státu.
- jednotlivé skupiny právní regulace systematicky třídí se podle různých kategorií a vytyčují se určité společné rysy a principy těchto specifických částí právního řádu - systém práva mezinárodního, evropského apod.
- **Mezinárodní právo - souhrn právních pravidel, které upravují vzájemné vztahy rovných států a jiných subjektů a stanoví oprávněné způsoby jejich chování v rámci mezinárodního společenství.**
- mezi státy jako subjekty mezinárodního veřejného práva existuje svrchovaná rovnost, z čehož např. plyne, že mezinárodní organizace nemůže zavazovat členské státy, které ji tvoří, proti jejich vůli
- skládá se z úmluv, smluv a standardů, které hrají klíčovou roli při podpoře světového míru a bezpečnosti i hospodářského a sociálního rozvoje.
- **Základy Evropského práva - představuje nezávislý právní systém, který je nadřazen právním systémům jednotlivých států.**
- na jeho vzniku, zavedení, dohledem nad ním a na dalším jeho vývoji se podílí řada institucí EU.
- je základem evropské integrace (evropského sjednocení).
- staví na základech původní historické zkušenosti kontinentálního evropského práva.

System práva

■ Základy Evropského práva (pokr.)

- ❑ vnitřně člení na komunitární a unijní, což souvisí se skutečností, že Evropská unie je založena na třech pilířích.
- ❑ **První pilíř** je spjat s **komunitárním právem** a je reprezentován **Evropskými společenstvími** (dále též "ES") - Evropským společenství pro atomovou energii (EURATOM) a Evropským společenství (dříve EHS). Vztahy mezi členskými státy a ES v rámci prvního pilíře jsou zvláštní např. tím, že ve stanovených případech jsou členské státy povinny podřídit se prameni komunitárního práva, i když s ním nesouhlasí.
- ❑ **Druhý a třetí pilíř** je spjat s **unijním právem**. Druhý pilíř zahrnuje **společnou zahraniční a bezpečnostní politiku** a třetí pilíř zahrnuje **justiční a policejní spolupráci**. Právní předpisy Evropské unie jsou publikovány v Ústředním věstníku EU (obdoba Sbírky zákonů ČR), vydávaném Publikačním úřadem EU sídlícím v Lucembursku. Vychází 6 dní v týdnu ve všech úředních jazycích EU, ode dne vstupu ČR do EU pak i v českém jazyce

■ **Vnitrostátní právo** - souhrn všech právních předpisů je právním řádem každého státu.

■ **Užitečné odkazy:** <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>

<http://www.epravo.cz/top/clanky/evropske-pravo/>

Závěr

- Společnost je velmi složitý mechanismus, v němž je chování lidí upraveno celou řadou sociálních norem a pravidel. Mezi tyto základní normy a pravidla patří systém práva. Právo je souhrn platných právních norem, kterými se řídí lidské spoložití a které jsou uznávané nebo přímo stanovené státem.
- Základní práva a svobody občanů jsou práva, která principiálně charakterizují postavení občana a dalších fyzických osob ČR ve společnosti a vytvářejí tak základní právní rámec jeho práva svobod.
- Rodinné právo je samostatné odvětví právního řádu ČR, je tvořeno normami, které upravují otázky manželství, vztahy mezi rodiči a dětmi a vztahy vznikající při náhradní rodinné péči.
- Pracovní právo je souhrnem právních norem upravujících pracovněprávní vztahy a vztahy s výkonem práce související. Jde tedy především o vztahy z pracovního poměru, a taky o práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů.
- Podnikání je činnost, kterou vykonává podnikatel soustavně, samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku.
- Obchodní smlouva představuje nejčastější důvod vzniku obchodních závazkových vztahů. Svou podstatou je smlouva shodným projevem vůle osob, které ji uzavírají. Jejím předmětem je určitý, ve smlouvě vymezený.
- Soubor právních norem tvoří právní systém státu. Tyto normy však upravují široký okruh společenských vztahů, které jsou svou povahou různorodé. Proto dá se rozlišovat systém práva mezinárodního, evropského a vnitrostátního.

Užitečné rady

- **Neznalost zákona neomlouvá**, resp. nevědomost o následcích trestného činu nebo o trestném činu samotném, není polehčující okolností svědčící o nevině. V jakémkoli případě je potřeba vědět aspoň základy právního řadu. Taky je potřeba přesně vědět kde se dá nejt potřebné odpovědi a kde se dá obdržet právní pomoc.
- **Porušení základních prav a svobod je porušení Ústavy.** Odmítnutí v poskytnutí něčeho nebo přístupu k něčemu co spadá do oblasti základních prav a svobod na základě rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení - diskriminace.
- **Všechno, co jste dostali během manželství, spadá do společného jmění manželství.** Výjimku tvoří věci získané darem nebo dědictvím a věci sloužící osobní potřebě jednoho z manželů a věci vydané některému z manželů v restituci. Patří sem i závazky, třeba úvěry, které vznikly některému z manželů nebo oběma manželům za trvání manželství. Však dle zákona o nějakém právním úkonu - třeba získání úvěru - manželé musí o tom rozhodovat společně a pokud tak nečiní, právní úkon je neplatný. Tím pádem úvěr uzavřený bez vědomí a souhlasu druhého manžela je neplatný.

Užitečné rady

- **Podnikání samo o sobě je daleko složitější a náročnější způsob obživy, než je zaměstnání u nějaké firmy či státní instituce.** Záleží, z jakého důvodu chcete začít podnikat: zda skutečně máte nějaký dobrý podnikatelský nápad, nebo jestli pro nedostatek pracovních míst hledáte obživu, respektive zaměstnání na živnostenský list, takzvaný švarcsystém. Ten poslední nezajišťuje placenou dovolenu, při péči o nemocné dítě nezajišťuje ošetřovné, nezvyšuje Váš budoucí důchod, za daňové nesrovnalosti musíte Vy, dostanete nižší podporu v nezaměstnanosti
- **Podepsat můžete, přečíst musíte.** Váš podpis má cenu Vašeho majetku, zacházejte s ním podle toho. Než cokoli podepíšete, pečlivě si dokument přečtete a ujistěte se, že všemu rozumíte. Vždy mějte na paměti, že jediný neuvážený podpis Vás může připravit o vše. Navíc je potřeba si pozorně přečíst aj všechny přílohy, pokud takové jsou, neboť „čert sedí v detailu“.

Doporučená literatura a internetové zdroje

- SPIRIT, Michal. *Základy práva pro neprávnický*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 263 s. ISBN 978-80-7380-116-8.
- ŠÍMA, Alexander a Milan SUK. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. 12., dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012. xviii, 406. ISBN 9788071793434.
- ŠVARC, Zbyněk. *Základy obchodního práva*. 3. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. 426 s. ISBN 9788073803223.
- <http://finance.idnes.cz/pravo.aspx>,
- <http://www.epravo.cz/top/efocus/abeceda-zakona/>
- <http://business.center.cz/>
- <http://poradna-prava.cz/>
- <http://www.ipodnikatel.cz/>